

Welke wijze van ontwikkelen past het beste bij ons team?

Kiezen voor een van de vier ontwikkelbenaderingen

Je gaat met een team werken aan een onderwijsvernieuwing: hoe pak je dat aan?

Het helpt als je samen een bepaalde benadering kiest om te ontwikkelen. Zo heb je meer vat op het proces en belangrijker nog – een goed beeld van elkaars verwachtingen.

Onderwijsontwikkeling kent vier typen benaderingen. Ze staan in tabel 1. Met deze stappen kom je samen tot de keuze voor een van de vier ontwikkelbanderingen.

1. Print voor iedereen tabel 1 en 2.
2. Geef ieder teamlid tabel 1.
3. Geef tijd om deze door te nemen. Zijn de benaderingen duidelijk? En de voor- en nadelen?
4. Geef ieder teamlid tabel 2 met deze opdracht:
  - Omcirkel je persoonlijke voorkeur.
  - Bespreek met je team de overeenkomsten en verschillen.
  - Kies een ontwerpbenadering waar je je als team aan houdt.
  - Bespreek met elkaar hoe een teamlid met de voorkeur voor een andere stijl bijdraagt.

Tabel 1	Instrumentele benadering	Communicatieve benadering	Pragmatische benadering	Artistieke benadering
Specifieke kenmerken	Aan de hand van een grondig vooronderzoek komen tot meetbare doelstellingen, gevolgd door systematisch toewerken naar het realiseren van deze doelstellingen. Ralph Tyler (1949)	Deze aanpak in drie stappen gaat uit van de relatie. Percepties en visies van alle betrokkenen staan centraal. Het beste ontwerp is dat waarover de betrokkenen het eens zijn. Decker Walker (1990)	Het streven naar praktische bruikbaarheid van het resultaat voor gebruikers staat voorop. Formatieve evaluatie is een kernactiviteit in een proces van prototyping.	De creativiteit van de ontwerpers staan centraal, gericht op de unieke kenmerken van de doelgroep en de gebruikerscontext. Elliot Eisner (1979)
Voordelen	Systematische beantwoording van de vragen vanuit feitelijke argumenten vergroot de validiteit en interne consistentie van het leerplan.	Door ruimte en inbreng van gebruikers en betrokkenen is het draagvlak groot.	Voortdurende afstemming vergroot praktische bruikbaarheid en draagvlak.	Deze meer holistische benadering geeft leraren een centrale rol. Het leerplankundig inzicht vergroot door ervaring en het toetsen van hun ideeën.
Nadelen	Sterke nadruk op behalen van doelstellingen, met weinig ruimte voor voortschrijdend inzicht en wensen. Feitelijke empirische gegevens staan centraal, terwijl het bij onderwijs ook gaat over opvattingen en sociaal-politieke aspecten.	Het afstemmen en tot conclusies komen – deliberatiefase – kost veel tijd. Het resultaat is niet per definitie intern consistent.	Afstemming is lastig als wensen sterk uiteenlopen, of niet verenigbaar zijn met literatuur.	De reikwijdte van het resultaat is vaak minder groot, omdat het is toegespitst op unieke kenmerken van een doelgroep in een specifieke context.

Tabel 2	Instrumenteel	Communicatief	Pragmatisch	Artistiek
Hoe verloopt de voorbereidingsfase?	Ik vind het prettig om houvast te hebben als ik iets maak, daarom maak ik een plan.	Ik hoor graag alle visies en opvattingen. Zo bereiken we consensus.	De praktische bruikbaarheid staat voor mij centraal.	Ik maak het eerste ontwerp op basis van het gedachtegoed in onze hoofden.
Hoe verloopt de Ontwerp- en ontwikkelfase?	<i>In een logische volgorde</i> Ik werk stapsgewijs en verlies de doelstelling niet uit het oog.	<i>Intensieve deliberatie</i> Er is geen strikte volgorde van werken. Het afstemmen en het eens worden staat centraal.	<i>Cyclisch</i> We evalueren regelmatig met de gebruikers of het werkt en stellen bij.	<i>Volledig open proces</i> Ik vind het prettig om op creatieve wijze te kunnen reflecteren en bijstellen.
Hoe verloopt de evaluatiefase?	Het eindresultaat vind ik geslaagd als het voldoet aan alle vooraf gestelde eisen.	Het eindresultaat vind ik geslaagd als mijn collega's en de gebruikers het ermee eens zijn.	Het eindresultaat vind ik geslaagd als het wordt gezien als bruikbaar in de praktijk.	Het eindresultaat vind ik geslaagd als het overeenkomt met wat we voor ogen hadden.